

24 Nisan haftasında 13 milyar TL harcama yapıldı, harcamaların %27'si internet üzerinden

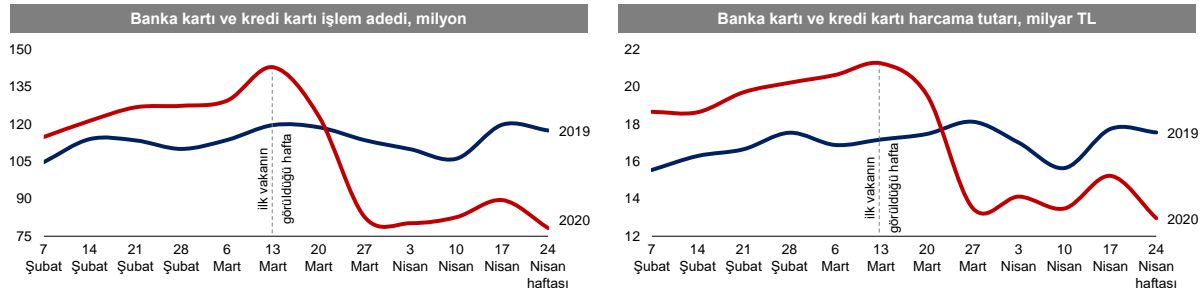
Tüketim eğilimlerini arz ve talep ekseninde çeşitli veriler üzerinden takip etmek mümkün ancak içerisinde bulunduğumuz süreçte, verileri mümkün oldukça anlık takip edebilmek önem arz ediyor. Bu kapsamda TCMB Banka Kartı ve Kredi Kartı Harcama Tutarları haftalık verisi tüketici harcamalarının takibine olanak sağlıyor. Bankalararası Kart Merkezi (BKM) Kart Monitör araştırması 2017 verilerine göre 10 kişiden 7'si ödemelerinde kredi kartını tercih ediyor ve COVID-19 nedeniyle birçok kişinin ödemelerinde özellikle kredi kartını tercih ettiği biliniyor.

Bu bülten kapsamında, COVID-19'un tüketici harcamaları açısından yarattığı etkiyi takip edebilmek amacıyla, TCMB Banka Kartı ve Kredi Kartı Harcama Tutarları verisi incelenmektedir. "COVID-19'un Tüketici Harcamalarına Etkisi Bülteninde", harcama kalemlerine göre tüketicilerin haftalık ve aylık banka kartı/kredi kartı harcaması ve haftalık/yıllık değişimleri ele alınmaktadır.

24 Nisan haftasında zorunlu tüketim harcamalarında düşüş yaşandı

24 Nisan haftasında banka kartı ve kredi kartı kullanılarak 13 milyar TL tutarında harcama yapıldı. Bir önceki haftaya kıyasla harcama tutarı 2,3 milyar TL (yüzde 15) azaldı. İşlem adedi ise yüzde 13 azalarak 78 milyon oldu. Bir önceki yılın aynı dönemine (15 Mart – 26 Nisan 2019) göre kıyaslandığında 13 Mart – 24 Nisan 2020'de yapılan harcamaların tutarı yüzde 9, işlem adedi ise yüzde 16 azaldı.

Şekil 1 - Banka kartı ve kredi kartı işlem adedi ve harcama tutarı, 7 Şubat – 24 Nisan 2020

Kaynak: TCMB, TEPAV görselleştirmesi

24 Nisan haftasında¹ banka/kredi kartı ile yapılan harcamaların yüzde 33'ünü (4,3 milyar TL) market ve alışveriş merkezleri, yüzde 10'unu (1,3 milyar TL) çeşitli gıda ve yüzde 9'unu (1,1 milyar TL) elektrik-elektronik eşya, bilgisayar harcamaları oluşturdu. Alışveriş yöntemi bakımından incelendiğinde 24 Nisan haftasında yapılan toplam harcamaların 3,4 milyar TL'si (yüzde 27) internet üzerinden yapıldı.

24 Nisan haftasında bir önceki haftaya kıyasla market ve alışveriş merkezleri harcamaları 765 milyon TL (yüzde 15), çeşitli gıda harcamaları 178 milyon TL (yüzde 12), elektrik-

¹ 18 – 24 Nisan 2020

elektronik eşya, bilgisayar harcamaları 147 milyon TL (yüzde 12), internet üzerinden yapılan alışverişler 429 milyon TL (yüzde 11) azaldı.

Bir önceki haftaya kıyasla 24 Nisan haftasında havayolları ve kamu/vergi ödemeleri kalemlerinde artış görüldü. En fazla düşüş ise doğrudan pazarlama, kumarhane /içkili yerler, araç kiralama-satış/servis/yedek parça ve telekomünikasyon harcamalarında görüldü.

Tablo 1 - Banka kartı ve kredi kartı ile yapılan harcamaların haftalık değeri (milyon TL) ve 13 Mart ve 17 Nisan haftasına göre değişimi, 24 Nisan 2020

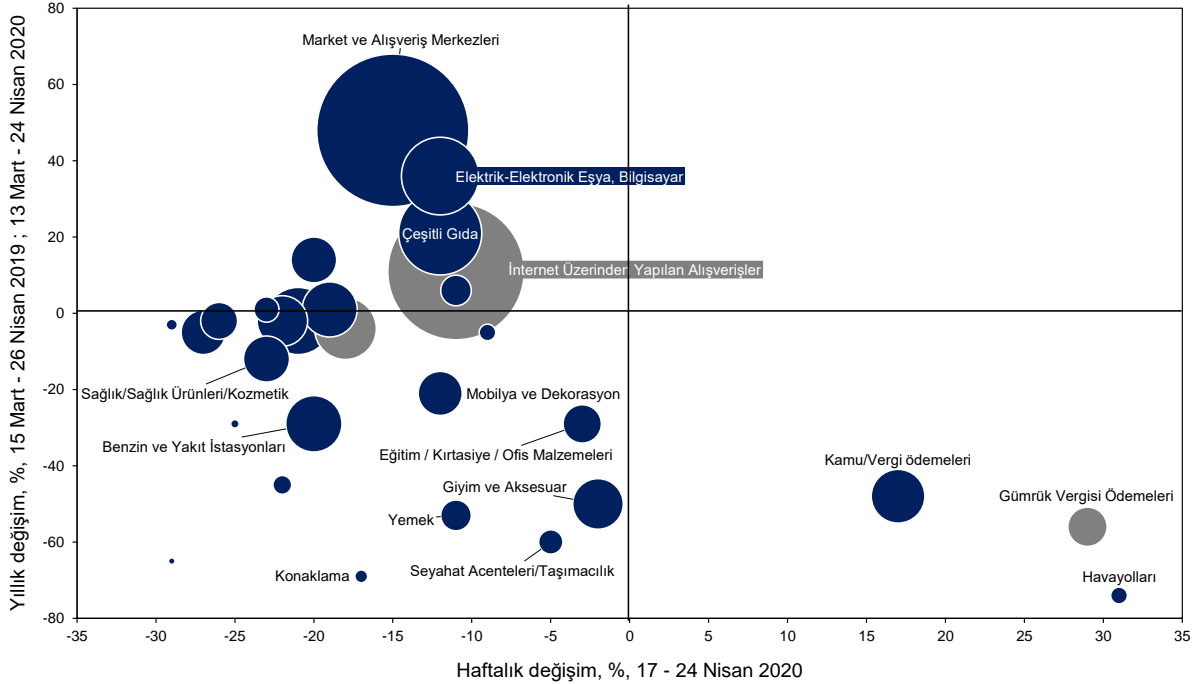
	13-03-2020	17-04-2020	24-04-2020	13-03-2020 haftasına göre değişim, 24-04-2020	17-04-2020 haftasına göre değişim, 24-04-2020
Toplam	21.272	15.236	12.966	↓ -39%	↓ -15%
Market ve Alışveriş Merkezleri	4.413	5.055	4.290	↓ -3%	↓ -15%
Çeşitli Gıda	1.450	1.458	1.281	↓ -12%	↓ -12%
Elektrik-Elektronik Eşya, Bilgisayar	1.212	1.258	1.111	↓ -8%	↓ -12%
Hizmet Sektörleri	1.376	1.054	833	↓ -39%	↓ -21%
Benzin ve Yakıt İstasyonları	1.268	735	585	↓ -54%	↓ -20%
Sigorta	851	691	561	↓ -34%	↓ -19%
Kamu/Vergi ödemeleri	1.396	457	533	↓ -62%	↑ 17%
Giyim ve Aksesuar	1.628	483	473	↓ -71%	↓ -2%
Yapı Malzemeleri, Hırdavat, Nalburiye	791	605	472	↓ -40%	↓ -22%
Sağlık/Sağlık Ürünleri/Kozmetik	953	508	390	↓ -59%	↓ -23%
Diğer	582	479	385	↓ -34%	↓ -20%
Araç Kiralama-Satış/Servis/Yedek Parça	713	502	365	↓ -49%	↓ -27%
Mobilya ve Dekorasyon	660	404	356	↓ -46%	↓ -12%
Eğitim / Kırtasiye / Ofis Malzemeleri	578	279	271	↓ -53%	↓ -3%
Telekomünikasyon	371	341	252	↓ -32%	↓ -26%
Yemek	1.053	196	174	↓ -83%	↓ -11%
Bireysel Emeklilik	161	193	172	↑ 7%	↓ -11%
Müteahhit İşleri	190	152	117	↓ -39%	↓ -23%
Seyahat Acenteleri/Taşımacılık	456	114	109	↓ -76%	↓ -5%
Kuyumcular	301	85	66	↓ -78%	↓ -22%
Havayolları	440	40	52	↓ -88%	↑ 31%
Kulüp / Dernek /Sosyal Hizmetler	92	57	51	↓ -44%	↓ -9%
Konaklama	213	37	31	↓ -86%	↓ -17%
Doğrudan Pazarlama	36	33	23	↓ -35%	↓ -29%
Araba Kiralama	51	17	13	↓ -74%	↓ -25%
Kumarhane /İçkili Yerler	36	3	2	↓ -95%	↓ -29%
İnternet Üzerinden Yapılan Alışverişler	4.241	3.874	3.445	↓ -19%	↓ -11%
Mektupla/Telefonla Yapılan Alışverişler	975	861	703	↓ -28%	↓ -18%
Gümrük Vergisi Ödemeleri	965	220	284	↓ -71%	↑ 29%

Kaynak: TCMB, TEPAV hesaplamaları

Not: Tabloda yer alan internet üzerinden yapılan alışverişler, mektupla/telefonla yapılan alışverişler ve gümrük vergisi ödemeleri ayrı bir harcama kalemi olmayıp, alışveriş yöntemini ifade etmektedir.

Bir önceki yılın aynı dönemine (15 Mart – 26 Nisan 2019) göre kıyaslandığında 13 Mart – 24 Nisan 2020'de en fazla artış market ve alışveriş merkezleri (yüzde 48), elektrik-elektronik eşya, bilgisayar (yüzde 36) ve çeşitli gıda (yüzde 21) harcamalarında görüldü. Aynı dönemde harcamalar en fazla havayolları (yüzde 74), konaklama (yüzde 69), kumarhane/içkili yerler (yüzde 65), seyahat acenteleri/taşımacılık (yüzde 60), yemek (yüzde 53) ve giyim ve aksesuar harcamalarında (yüzde 50) azaldı (bkz. Şekil 2). Aynı dönemde internet üzerinden yapılan alışverişler bir önceki yılın aynı dönemine göre yüzde 11 arttı.

Şekil 2 - Banka kartı ve kredi kartı ile yapılan harcamaların yıllık (15 Mart – 26 Nisan 2019; 13 Mart – 24 Nisan 2020) ve haftalık değişimi (17 – 24 Nisan 2020), %

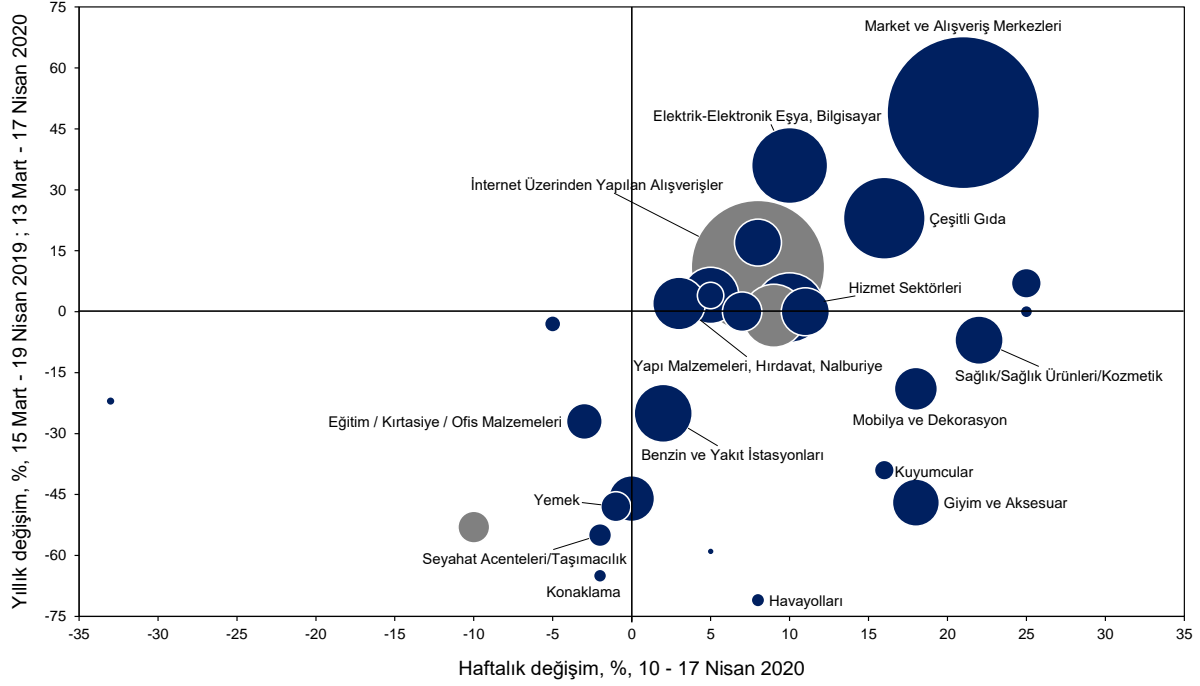

Kaynak: TCMB, TEPAV hesaplamaları

Not: Grafiğin dikey eksenini 13 Mart – 24 Nisan 2020'de yapılan toplam harcamaların, 15 Mart – 26 Nisan 2019'da yapılan toplam harcamalara göre yüzdelik değişimini; yatay eksen ise 2020 yılı 24 Nisan haftasında yapılan harcamaların 17 Nisan haftasına kıyasla yüzdelik değişimini vermektedir.

Not: Daire büyüklükleri, 24 Nisan haftasında yapılan harcamaların tutarını ifade etmektedir.

Şekil 3 - Banka kartı ve kredi kartı ile yapılan harcamaların yıllık (15 Mart – 19 Nisan 2019; 13 Mart – 17 Nisan 2020) ve haftalık değişimi (10 – 17 Nisan 2020), %

Kaynak: TCMB, TEPAV hesaplamaları

Bültenin ilerleyen sayıları, TEPAV web sitesi üzerinden haftalık açıklanmaya devam edecektir.

Analizlere ilişkin daha detaylı açıklamaları, TEPAV'ın 31 Mart 2020'deki Değerlendirme Notunda bulabilirsiniz.²

² TEPAV. (2020). COVID-19'un Tüketici Harcamalarına Etkisi. 31 Mart 2020. Dündar, M. <https://www.tepav.org.tr/tr/haberler/s/10099>

Ekler

